GAZETA KRAKOWSKA

№ 15.

z KRAKOWA dnia 20 LUTEGO 1825 roku w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Posiedzenie 19te Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 12 Stycznia 1825.

Protokoł Obrad poprzedniego posiedzenia z powodu niekommunikowanych akt budżetowych w Kommissyi Seymowo-Skarbowey użytych, dla odczytania go do dnia następnego odłożonym został.

Sekretarz Seymowy odczytał Reskrypt Senatu Rządzącego przesyłaiący inicyatywą do uwolnienia Klasztoru PP. Franciszkanek S. Andrzeia w 1/3 części od zapłacenia kosztow na wyprowadzenie kanałow 3ch z tegoż Klasztoru do kanału głównego wschodnią część Miasta otaczaiącego, summę Złp. 1163 gr 4 wynoszących, z powodu, iż ieden z tychże wychodzi z zabudowania szkoły płci żeńskiey przez teażę Instytut utrzymywany.

Assessor Seymu Soczyński Członek Kommissyi Skarbowey odczytał opinią teyże Kommissyi za przyięciem przedstawionego proiektu.

Izba Prawodawcza postanowienie to iednomyślnie przyiąwszy i w prawo zamieniwszy, przez Prezyduiącego, Assessorów i Sekretarza Seymu podpisane, Senatowi do ogłoszenia przesłać postanowiła.

Reprezentant Kaliaka Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey wprowadził do Izby Prawodawczey proiekt do prawa przedłużaiącego termin prekluzyyny do regulacyi hypotek do dnia ostatniego Grudnia r. 1825 w skutek poczynionych nad tymże przez Izbę Prawodawczą modyfikacyi przez Senat Rządzący zgodnie z temiż ułożony, z opinią Kommissyi Prawodawczey, za przyięciem proiektu.

Izba Prawodawcza postanowienie to równie iednomyślnie przyiąwszy i w prawo zamieniwszy przez Prezyduiącego w Zgromadzeniu Reprezentantow, Assessorów i Sekretarza Seymu podpisane, Senatowi Rządzącemu do ogłoszenia przesłać postanowiła.

W dalszym ciągu odczytanego przez Reprezentanta Woźniakowskiego Zastępcę Członka Kommissyi Seymowo-Skarbowey budżetu rozchodow funduszu ogólnego kraiowego na rok etatowy 1825 i 26 Izba Prawodawcza postanowiła, co następnie:

Tytuł 11sty. Budowle Narodowe.

Przyięto w summie proponowaney przez

Senat Rządzący Zlp. 122,165 gr. 26.

Kommissyia Seymowo - Skarbowa co do pozycyi 303 i 304 na odmurowanie Bramy Zamkowey, rozprzestrzenienie przyiazdu do teyże, i upięknienie ech domów Rorantskiego i Kapituły, uczyniła uwagę, iż summa Zlp. 14.017 gr. 3 na zastąpienie tych kosztów proiektowane, winna bydź użytą na dokończenie rozpoczętych mieyskich kanałów, ile że domy prywatne, nie mogą bydź kosztem Skarbu reparowane.

Reprezentant Librowski, Członek Kommissyi Skarbowey dodał, iż według uchwały Seymowey z r. 1823/4 kanał z ulicy Sienney prowadzący, rownie dokończonym bydź winien.

Reprezentant Kucieński obiaśnial, iż reparacyia Bramy Zamkowey iako budowy wspaniałey, a przeciągiem wieków ku upadkowi nachyloney, i niebezpieczeństwem grożącey, wymaga niezwłocznego pospiechu, iak równie i dwa domy w celu upięknienia miasta, z których ieden iest własnością Narodu, jako Dar Królewney Anny Jagiełłowny. Co zaś do Kanału z Ulicy Sienney, oznaymił, iż ten dopóty prowadzonym bydź nie może, dopóki Jatki stare Rzeźnicze z powodu wystawienia nowych, rozebranemi nie zostaną.

Gdy się zaszła iednomyślność, przystąpiono do kreskowania, czyli ma bydź przedsięwzięta reparacyia przez Senat proiektowana, czyli utrzymane zdanie Kommissyi? skutkiem którego okazało się, iż za proiektem Senatu było kresek dwadzieścia siedm, za proiektem Kommissyi pięć.

Tytuł więc ten stósownie do Proiektu Senatu zamkniętym został.

Tytuł 12. Czyszczenie i oświecenie Miasta, oraz Domów Rządowych, tudzież Rekwizyta ogniowe.

Przyięty przez Izbę Prawodawczą w Summie Zlp. 21,054 gr. 2 stosownie do Proiektu Senatu i opinii Kommissyi Skarbowey. W rozpoznaniu Tytułu 9, którego ułożenie aż do nadeyść maiącey odpowiedzi Senatu co do żądanego podwyższenia P. Cenner pensyi Emerytalney o Zlp: 200 na Posiedzeniu Seymowem z d. 11 Stycznia r. b. zawieszonem zostało;

Marszałek Seymowy odczytał Reskrypt Senatu, odmawiaiący żądanego podwyższenia, a zatem kwota Zlp. 200 którą Kommissyia Skarbowa Fizykowi Mieyskiemu uiąć, a P. Cenner dodać wnosiła, stosownie do proiektu Senatu zwróconą została, do pozycyi 57 Tytułu 1go i pozycyi 290 Tytułu 9go i cały ten Tytuł wydatków według Proiektu Senatu przyięty przez Izbę został.

Tytuł 13. Ogólne potrzeby Krajowe.

Kommissya Skarbowa przedstawiła opinią: iż skoro Rzeczpospolita utrzymywania Agentow przy Dworach ościennych dotąd niemiała potrzeby, i Opieka, iaką ciągle kray tuteyszy od Naywyższych Protektorów doznaie, potrzeby tey nadal nie wskazuie, w razie zaś potrzeby wysłania Delegacyi, iak się to w interesie stosunków handlowych z dostoynym Rządem Królestwa Polskiego wydarzyło, takowe zawsze nastąpić może, nie widzi zatem Kommissya Skarbowa powodu, dla którego by Summa 12,000 Zlp. budżet ciążyć miała. do którey opinii Izba Prawodawcza iednomyślnie przychyliła się. — Następnie opinowała Kommissyia Seymowo - Skarbowa aby zamiast proponowaney przez Senat

Rządzący summy Złp. 9060 na kontynuowanie regulowania hypotek, Summa ta do 6000 Złp. zmnieyszoną była, z powodu, iż Rachunki składane, powiększenia teyże niewykazały potrzeby; nakoniec co do pozycyi 326 w ktorey Senat na Allewiacye w dochodach stałych Summę Złp. 50,050 propenował, Kommissyia Skarbowa takową do Summy 40,000 Złp. zmodyfikowała, a to biorąc za zasadę summę dla Eropachterow wyznaczoną, w roku bieżącym, i zwyczayną 6000 Złp. budżetem ustanowioną.

Do czego Izba Prawodawcza równie iednomyślnie przychyliwszy się, tytuł ten w Summie Złp. 93.935 N. 3 przyięła.

Tytuł 14. *Administracya Dochodów niestałych.*

Stosownie do proiektu Senatu popartych opinią Kommissyi Skarbowey przyjętą Summę Złp. 34,946 gr. 16.

Tytuł 15 Extraordynarya.

Kommissya Seymowo-Skarbowa przeciwną była proiektowaney przez Senat wypłacie Entreprenerowi Teatru Summy Złp. 3000 celem ulepszania Maszyneryi i Orkiestry z powodu, iż zasiłek ten iuż kilkokrotnie czyniony żadnego dotąd nie odniosł skutku, ani rachunki wydatku tey summy nie są składanemi, owszem że według Kontraktu przez Rząd z Entreprenerem Teatru zawartego, warunki tegoż w nieoddalaniu Aktorów przez Publiczność ulubionych, i utrzymywaniu budowy Teatru w stanie bezpieczeństwa, winny bydź ściśle dopełnianemi.

Reprezentant Skarżyński wywodząc potrzebę Teatru, i wpływ iaki tenże ma na oświatę i zabawę publiczną, przedstawił nie odbitą potrzebę wsparcia Entreprenera, ile gdy w teraźnieyszym czasie przy małym zbiegu publiczności, wychody przenoszą często przychod, tak dalece, iż stawiaią Entreprenera w niemożności ulepszenia Maszyneryi, lub powiększenia orkiestry, w takim więc stanie, nie wesprzeć Entreprenera, byłoby to przyczynić się do pozbawienia Mieszkańców Miasta przyiemnych zabaw, i do upadku sceny Oyczystey, do ktorey wzrostu nie tylko Naród nasz od początku zaistnienia Teatru przykładał się, lecz i Królowie Polscy przywileiami ią swemi zaszczycali.

Assessor Seymu Hr. Wodzicki popieraiąc głos Reprezentanta Skarżyńskiego, oświadczył, iż iak z iedney strony Entreprener Teatru winien iest dopełnić warunków zawartego z Rządem Kontraktu, tak z drugiey strony w braku funduszów na utrzymanie Aktorow, Teatr upaść by musiał, z złym skutkiem na oświatę, na moralność i na opinią publiczną.

Assessor Seymu Soczyński przymówił się iż Kommissyia Skarbowa nie byłaby przeciwną wypłaceniu Entreprenerowi Summy Złp. 3000, gdyby takowey użycie na cel przeznaczony nastąpiło, lecz pomimo wypłaconego iuż kilkakrotnie podobnego wsparcia, ani Dekoracyie Teatralne ulepszone, ani rachunki użycie tey Summy udowadniaiące złożonemi zostały.

Gdy nie zaszła iednomyślność, przystąpiono do kreskowania, czyli Summa Złp. 3000 przez Senat proponowana ma bydź Entreprenerowi Teatru wypłaconą, lub nie? skutkiem czego za proiektem Senatu było kresek ośmnaście, przeciwko zaś dwanaście.

Izba przeto Summę Złp. 3000 w rachunkach rozchodów umieścić postano-

wiła, z tą uwagą, iż Senat Rządzący czuwać winien, aby wypłacić się maiąca Summa istotnie na polepszenie Maszyneryi i Orkiestry przez Entreprenera Teatru obrocona została, a tak rozchod z Tytułu 15 uchwaliła Izba zgodnie z opiniią Senatu w Summie Złp. 13,996 gr. 5.

Co do Gracyi dla Tekli Waligorskiey w Pozycyi w kwocie Złp. 500 pobieraney, uczyniła Kommissyia Skarbowa uwagę, ażeby z tey potrącona była należytość iaka z obrachunku z P. Waligórskim zmarłym mężem iey wynika, do czego Izba Prawodawcza się przychyla.

Tytuł 16ty, Koszta Kommissyi sprawdzaiącey wyrobki, tudzież ulga w podatkach, dopokąd dodatkowy przychód z soli w kwocie Złp. 90,000 mieysce mieć będzie.

Zgodnie z opiniią Kommissyi Skarbowey, zamiast pensyi 3000 Złp. w pozycyi 354 przez Senat dla Kommissarza proiektowaney, uchwaliła Izba Złp. dwa tysiące siedmset. Nadto na materyały piśmienne zmnieyszyła Kommissyia Seymowo-Skarbową wydatek o Złp. trzydzieści, a na opał także o Złp. trzydzieści z Tytułu więc tego uchwaliła Izba Summę Złp. 90,74 .

Tytuł 18ty. Etat Administracyyny Kopalń i Hut Rządowych w Jaworznie.

Ponieważ Senat Rządzący czystą percepcę z Kopalń Kraiowych po odtrąceniu wszelkich wydatków Administracyynych Netto położył, zaczym Kommissyia Skarbowa Etat Urzędnikow ante lineam umieściła, wynoszący Summę Złp. 20.642 i Izba umieszczenie takowe zatwierdziła.

Marszałek dalsze Posiedzenie Seymu do dnia następnego godziny 10 ranney odroczył.

Michał Wroński,
Sekretarz Seymowy.

Z Petersburga d. 14 Stycznia 'd. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Dzień 12 Grudnia, rocznica Urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości oznaczony został w Pułtawie i Kursku czynami dobroczynności. Po świetney uczcie, na którą zgromadzili się przednieysi urzędnicy woyskowi i cywilni, duchowieństwo i wyższa szlachta, PP. Jenerał-Porucznik, Jenerał-Adiutant, Xiążę Repnin, Gubernator Woienny Mało-Rossyyski i Rzeczywisty Radca Stanu Kozachow, Gubernator cywilny Kurski, podali składkę na rzecz nieszczęśliwych ofiar powodzi Petersburga. W Pułtawie złożono 1759 rubli 50 kop: assi: i 599 czetwierti zboża, a w Kursku złożono 1000 rubli i 3000 czetwierti zboża; mianowali oraz Komitety w Pułtawie i miastach powiatowych, dla zbierania na tenże cel zapisow.

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły Rossyyskich Orderow pod dniem 3 b. m. Cesarz Jegomość raczył mianować Kawalerami Orderu S. Anny 3ciey klassy, Radcę honorowego Gagicz i Porucznika Melissino, sprawuiącego obowiązki Vice-Konsula Rossyyskiego w Fiume.

Robotnik browarny w Kronsztadzie mieszkał w domku drewnianym, leżącym pośród innych budynkow browarnych. Znaydował się w nim podczas wezbrania wody z żoną i 13letnim synem, z któremi schronił się na piec. Wiatr zerwał dach, a piec już otoczony wo-

dy chwiać się zaczął, gdy ogromna kadź niesiona bałwanami uderzyła o ich chatę i zagroziła im nieuchronną śmiercią. Oyciec umyślił natychmiast wskoczyć w tę kadź, syn toż samo uczynił, lecz biedna żona utonęła. Ci dway nieszczęśliwi miotani bałwanami, zostawali w tym niebezpiecznym statku przez 10 godzin, potem wyrzuceni byli w krzaki o 14 mil od Kronsztadu przy Sisterbeck. Tam niemaiąc siły wyyścia z tey kadzi przepędzili w niey noc całą. Aż nareszcie Kozacy wysłani na pomoc rozbitym. Przyprowadzono ich do Sisterbeck i udzielono potrzebnego wsparcia. To nadzwyczayne zdarzenie powszechną troskliwość zwróciło na te dwie osoby. Nieszczęściem nie był przeznaczony oycu dłuższy zakres życia; zapewniaią, że nieszczęśliwy zginął uduszony gazem węglowym.

Z Paryża d. 5 Lutego.

W przeszłą Niedzielę przyiął Król z wielu względami Jenerała porucznika Excelmana, który w r. 1815 był na wygnanie skazany, i oświadczył mu, iż kazał go umieścić w liczbie do rozrządzenia zostaiących officerów.

Dzienniki Handlowy i Gwiazda zapowiadaią niebawne przybycie Xcia Metternicha do Paryża.

W tych dniach przybył tu panuiący Xżę Reuss-Greitz z swoią małżonką i orszakiem i stanął w domu zaiezdnym Węgram.

Pułkownik Voutier znayduiący się w służbie Greckiey, przybył do Tulonu.

Do izby Deputowanych przyszło znowu 27 próśb za wynagrodzeniem Emigrantów. Między innemi X. Fraisseir de Veyvielle z St. Leonard żąda nawet, aby i ci Emigranci wynagrodzenemi byli, którzy gruntów nieutracili.

Wnuk Vicekróla Egipskiego, Ibrahim Jussuf, młodzieniec od 18 do 20 lat, bawi od kilku dni w Lionie; obeyrzał wszystkie publiczne zakłady i szpital obdarzył znaczną iałmużną.

Z Madrytu d. 26 Stycznia.

Król zakazał nosić ordery, które podczas konstytucyynego rządu rozdane zostały. Chcący nosić wielki krzyż orderu zagranicznego zapłacić musi do szpitala publicznego 10,000 realów. Minister woienny Eymerich, który otrzymał niedawno od Króla Francuzkiego wielką wstęgę Legii honorowey, chciał się od wypłacenia takowey summy wyłamać i prosił Króla o uwolnienie go od niey. Lecz Monarcha odpowiedział, iż Ministrowie pierwsi dać powinni przykład posłuszeństwa ustawom.

Panuie tu wielka susza i brak wody; w Rioia i Nawarze z braku deszczu bardzo urodzaie poniszczały.

Uwięzione od 8 miesięcy w Maiarce osoby otrzymały teraz wolność.

Dla zaradzenia niedostatkowi pieniędzy w szpitalach Kadyxkich, nakazał Król, aby oprócz opłaty celney, która pobierana iest na rzecz tych zakładów, wybierano ieszcze dodatkowe cło po puł trzecia reala od arroby wina, a po iedaym realu od arroby oliwy wchodzących do Kadyxu.

Kapituła Waladolidy trudni się pomnożeniem ochotników Królewskich i łoży na to koszta.

Z Lizbony d. 23 Stycznia.

W Ministeryum naszem zaszła odmiana. Ministrowie Palmella i Subserra utracili swoie posady. Pierwszy mianowany iest kawalerem orderu Chrystusa i Posłem w Paryżu, a drugi kawalerem orderu Wieży i Miecza, i Posłem w Londynie. P. Joachim J. Torres morskie, a P. Sylwester Pinherio Ferreira spraw zagranicznych Ministerstwa tymczasowo otrzymali. Zdaie się, iż Król dla położenia końca rozdwoieniu tych Ministrów, z których ieden przychylny był Anglii, a drugi Francyi, do tego kroku był zniewolony. Lecz zastanowienia rzecz godna, że Margr. Palmella, który sprzyiał Anglii, do Paryża, a Hr. Subserra, który sprzyiał Francyi do Londynu iest przeznaczony.

Przez dozwolony niedawno dowóz z zagranicy zboża, mamy teraz większy zapas żyta, niżeli go spotrzebować możemy.

Uzbraiania do wyprawy przeciw Brazylii ustały znowu, chociaż morska siła nasza, przenosząca liczbę okrętow i uzbroieniem Brazyliyską, która od zagranicznych awanturników iest dowodzoną, łatwo pokonaną bydźby mogła. Mowią powszechnie, iż względem poiednania się między Portugalią i Brazylią zachodzą układy.

Z Londynu d. 29 Stycznia.

Niższe klassy ludu Angielskiego nie maią wielkiey ochoty do służby Wschodnio-indyyskiey. W ostatnich dwoch miesiącach zaledwo 200 ludzi zwerbowano, gdy tymczasem Irlandyia dostarczyła 500.

Jeneralny Prokurator Irlandski, P. Plunket, przyiechał z Dublina do Londynu. Katolicki wydział w Dublinie zgromadza się ciągle dwa razy w tygodniu. Celnieyszemi iego członkami są O' Connel, Sheil i O' German. Pierwszy iest wnukiem Jenerała takiegoż nazwiska zostaiącego w służbie Francuzkiey, i tak bardzo iest kochany, iż gdy udaie się do sądów różnych hrabstw iako patron, lud biegnie przeciw niemu kupami, wykłada konie i zaciąga go w tryumfie do iego mieszkania. W Irlandyi znayduie się teraz 20,000 Angielskiego woyska.

Towarzystwo, które zawiązało się tu dla obrabiania kopalni Brazyliyyskich wysela do tego kraiu z Cornwall gorników i narzędzia górnicze.

Kapitan Hall wyraża w swem dziele o Kolumbii: „Ludzie używaiący mocnych napoiow w klimacie gorącym, nie są do uratowania. Z 5000 Europeyczyków, którzy przed kilku laty przenieśli się do Kolumbii, nie żyie iuż tylko 300 i trzecia z pięciu znalazło śmierć w piiaństwie.„

Bey Tunetański każe bić o ósmą część niższey wartości metalowey monetę, dla wstrzymania iey wywozu z kraiu.

— Dnia 1 Lutego. —

N. Król ieszcze niewyzdrowiał, i sądzą, iż posiedzenia Parlamentu będą przez kommissarzow otworzone. Adres na mowę Królewską w wyższey izbie wniesie Lord Dudley, a w niższey Lord Francis Lewison Gower.

Z powodu śmierci Król Neapolitańskiego zawdział Dwor na 10 dni żałobę.

Od przeszłego tygodnia Ministrowie miewaią codziennie gabinetowe rady. Od wielu naszych Posłów z lądu

stałego, tudzież wysp Jońskich nadeszły listy.

Lord Kanclerz i Hr. Liewen mieli wczoray u J. K. Mci posłuchania.

Wczoray nadeszła tu odpowiedź Gabinetu Hiszpańskiego na udzielone przez Angliią doniesienie o uznaniu niepodległości kraiów południowey Ameryki. Z osnowy iey tyle tylko wiedzieć można, że Hiszpaniia unikaiąc wszelkiego obrażaiącego przełożenia, ubolewa iedynie, iż w tey samey chwili przedsięwzięty został krok na stronę powstańców, gdy szczęście oręża zaczyna się na stronę kraiu macierzystego przeważać. Oświadcza oraz, iż iest przekonaną, że Angliia na nader niedokładnych doniesieniach o prawdziwym stanie tych kraiów działa. Nakoniec zapowiada przysłanie nienawnie Posła swoiego. (Hiszpaniia nie ma w tey ważney dla niey chwili Posła swoiego w Anglii.) Papiery Hiszpańskie po nadeyściu tego pisma podniosły się o ieden od sta, chociaż wiadomo iest iż rząd Hiszpański nie iest wcale skłonnym do uznania zaciągnioney przez Stany pożyczki.

Fregata Tetyda, Kapitana Phillimore urządzana teraz iest do zawiezienia P. Stuarta do Lizbony, a ztamtąd po ukończonem zleceniu do Rio-Janeiro.

Dnia 7go Lutego otworzoną tu na giełdzie zostanie nowa pożyczka dla Mexyku 3 mill. 200.000 Fs.

Od roku zawiązały się w stolicy naszey następuiące towarzystwa: 20 towarzystw do robienia drog z żelaznemi koleiami, z kapitałem 13 mill. 500.000 Fs. (siedmiu z nich niewiadomy ieszcze kapitał); 22 Tontinowych banków i zabezpieczaiących towarzystw, z kapitałem 36 mill. 260,000 Fs. 11 towarzystw do oświecania gazem, z kapitałem 8 mill. Fs. 8 towarzystw do obrabiania kopalni Angielskich i Irlandskich, z kapitałem 8 mill. 600,000 Fs. (dwóch, to iest Pana Rotschilda i *Hybernian Society*, niewiadomy ieszcze kapitał); 17 towarzystw do obrabiania obcych kopalni, z kapitałem 18 mill. 200,000 Fs. 9 związków do robienia kanałów, tam i parowych łodzi, z kapitałem 10 mill. 580.000 Fs. 27 różnych towarzystw, ktore maią za cel podniesienia i wydoskonalenia przemysłu narodowego. Ogółem 114 towarzystw, ktorych wiadomy kapitał wynosi 101 mill. 690,000 Fs. Przydawszy do tego, że większa część akcyy wielkie przynoszą premie i znacznie pomnożonemi bydź mogą, tedy same te towarzystwa okazuią zadziwiaiącą wielkość kapitału i ducha przedsiębiorczego w Anglii. Ubieganie się o akcyie górniczey Mexykańskiey kompanii tak iest wielkie, iż kapitał od 350.000 Fs. pomnożony bydź musiał do milliona funtów szterlingow.

Z Rzymu d. 21 Stycznia.

Gazeta tuteysza *Diario* ogłosiła wieść iakoby tu panowała zaraźliwa gorączka za zupełnie zmyśloną i przez złość tylko rozsianą. Tak miasto, iako i okolice cieszą się nayiepszym stanem zdrowia.

Dziennik kościelny, który od roku 1798 dla owczesnych okoliczności ustać musiał, będzie na nowo przez PP. Tassini i Cavaletti pod redakcyią Opata XX. Cystersow Fontana w miesięcznych poszytach wydawany, i zbiiać będzie rozsiewane przeciw Religii błędy.

Z Hamburga d. 4 Lutego.

Za nastąpieniem wczoray pełni Xiężyca doznaliśmy tu znowu nadzwyczayney burzy. Po godzinie 4 z południa wystrzały z dział oznaymiły nam przybysz wody; w wieczór nas śpiła błyskawica z grzmotami, i pierwszy znaczący śnieg padał tey zimy z mroźnym wiatrem. — Około godziny 1 z północy nastąpił drugi przybysz wody, która wzniosła się wyżey ieszcze, niżeli w nieszczęsnym dniu 15 Listopada roku zeszłego. — Po godzinie 3 upadła woda na kilka stóp, potem przestała opadać, co zapowiadało zerwanie pobliskiey miasta tamy, i niestety się ziściło, przez co 3 domy obalone, a kilka uszkodzonych zostało. Dalsze opadanie wody tak zwolna następowało, że w tey chwili o godzinie 9 z rana, gdy to piszemy, ieszcze woda przy okropney burzy w ulicach stoi. Wystawić sobie można, ile w nieszczęsney tey nocy tak niespodziewana wysokość wody towarów zniszczyć i innych szkód poczynić mogła.

— Dnia 8. —

Wczoray wydane tu zostało następuiące oznaymienie:

Przez zerwanie tamów i zalewy w urzędzie Ritzebütel, w Moorburg, Moorwerder, Finkenwerder, na Feddel i Stadtdeich, w skutku nadzwyczaynego wzniesienia wody przez okropną burzę, tak na uyściu Elby, iako też wyspach Elby i wsiach do Hamburgskiego obwodu należących, wiele rodzin nietylko mieszkań, całego maiątku i bydła, ale i widoków przyszłego urodzaiu pozbawionemi zostały. Gdy naprawienie tych szkód długiego wymaga czasu i kassa mieyska znaczne wydatki ponieść musi; przeto nieszczęśliwym nie pozostaie inny widok, iak tylko w tylokrotnie doświadczonem dobroczynnem prywatnem wsparciu Hamburzanow. W przekonaniu, iż tak nagła potrzeba wzbudzi litość, wyznaczył Senat z trzech swoich członków kommissyią, która po powiatach upoważnieni znowu oddziały do zbierania składek.

W Hamburgu d. 7 Lutego 1825.

Od granic Tureckich d. 22 Stycznia.

Turcy zdaią się chcieć w następney kampanii dzielniey przeciw Grekom działać, niżeli dotąd. Baszowie Belgradzki i Widynu powołanemi są od Porty do działania przeciw Grekom, czego dotąd nie było. Pierwszy mało iednak do tego ma mieć ochoty, drugi opuścił iuż Widyn d. 1 Stycznia i obiąć miał po Derwisz Baszy dowództwo.

Listy z Janiny pod d. 1 Stycznia donoszą, iż Omer Vrione zawarł umowę z Grekami i w zakładzie dotrzymania odstąpił im Prevesy. Wiadomość ta potrzebuie iednak ieszcze potwierdzenia.

W Stambule rozchodziła się dnia 6 Stycznia wiadomość, że Kolokotroni z całem swoim stronnictwem przez woysko wierne rządowi podbity został.

Gazeta Korrespondenta Niemieckiego donosi, że do Malty przybyło wiele potrzeb woiennych i transport dział z Anglii, które są własnością prywatnego związku. Wyprowadził on ie wprawdzie bez pozwolenia rządu, ale też bez przeszkody z Anglii, dla ustąpienia ich Grekom; lecz nie piszą czyli za pieniądze lub w podarunku. Maią one bydź przez Zante do Morei przewiezione.

DODATEK
DO № 15.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 20 LUTEGO 1825 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności
Wolnego Miasta Krakowa

Obdarzonne niewyczerpaną choynością Osób, w każdym czasie, ulgę nieszczęśliwym Bliźnim nieść gotowych, przez nagromadzenie Effektów, ktorych kosztowność lub gust walczą o pierwszeństwo, a rozmaitość wabi oko! Towarzystwo Dobroczynności ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, iż Effekta, czyli Fanty takowe, na pomnożenie funduszu Ubogich zebrane, ciągnionemi będą w Piątek, to iest dnia 25 Lutego r. b. sposobem Lotteryi w porządku dotąd używanym w Sali W. Knotza, tegoż Towarzystwa Członka, o czym Szanowną Publiczność Towarzystwo Dobroczynności osobnemi afiszami uwiadomić przedsięweźmie.

W Krakowie d. 17 Lutego 1825 r.

Dobiński, Prez:

Rozmaitości.

Srednica Xiężyca obeymuie blisko 800 mil, a zatem iego powierzchnia 2 milijony mil kwadratowych. Jeżeli na Xiężycu iak na ziemi część płynna pod imieniem *morza* pokrywa dwie trzecie, pozostaie lądu 700,000 mil kwadratowych. Rossyia podług ostatniego obrachunku, rozciąga swoie panowanie nad powierzchnią przeszło 900,000 mil kwadratowych (nieobeymuiąc w to posiadłości iey w Ameryce), a zatem powierzchnia Państwa Rossyyskiego, do którego należy 28ma część całey naszey kuli ziemskiey, przewyższa powierzchnią stałą Xiężyca blisko o 200,000 mil kwadratowych.

Odległość Xiężyca od ziemi zamyka 86 tysięcy mil pospolitych, a każda mila 15 tysięcy łokci. Na przebieżenie 500 łokci, głos przy powierzchni ziemskiey potrzebuie iedney sekundy czasu. Przypusciwszy, że Atmosfera iest iednostayney gęstości od ziemi do Xiężyca, głos z Xiężyca do ziemi doleciałby w 28miu dniach.

Powszechne zachodzi mniemanie, że z powodu kilkomiesięcznych ustawicznych wielkich deszczow, ktore może dla żyiących teraz pokoleń są bez przykładu, cena zboża znacznie się podwyższy; gdyż

oprócz wielkich spustoszeń, które wylewy wód w zasiewach na zimę w wielu okolicach poczyniły, lękać się ieszcze należy podług dawnego doświadczenia, że z powodu lekkiey zimy wiosienne zasiewy dla zbyt szczególney mokrości nie będą obfite, zwłaszcza, iż deszcze po większey części wywyciągnęły i spłokały żywność z pagórzystych gruntów. Do tego przydać potrzeba zniszczenie wiele zboża, częścią przez powodzie, częścią przez pożary. Lecz iakkolwiek pożądane iest podniesienie się wartości płodów rolnictwa, tedy ieżeli nie pochodzi z ulepszonych stosunków handlowych, ale tylko zrządzonych przez żywioły szkód, ubolewać należy, iż nie polepszy stanu rolników, ale tylko spekulantów zbogaci.

Mollien pisze w swey podróży przez Kolumbiią o Boliwarze: " Przyiaciele iego porównywaią go z Cezarem, ale więcey podobnym iest do Sertoryusza. Podobnie i on tak przyprowadził dziki lud do posłuszeństwa i zwyciężył potężny i oświecony naród; podobnie iak on zniszczył plany swoich nieprzyiacioł przez szybkie pochody, przez zręczne attaki i prędkie uchody, podczas których potrafił opodal zastąpić poniesione straty. "

Teatr Narodowy.

W Niedzielę d. 20 Lutego, dana będzie po raz pierwszy nigdy tu niegrana w polskim ięzyku wielka Opera seriokrotofilna z niemieckiego przetłomaczona przez W. Bogusławskiego, z muzyką sławnego Wintera w 2 obszernych aktach: *Przerwana Ofiara* z powiększoną orkiestrą.

We Wtorek zaś d. 22, na benefis Heleny i Konstantyna Cogen, dany będzie wielki Balet, pod nazwiskiem: *Atala*, czyli *Dzicy z Florydy*.

DONIESIENIA.

W dniu 22 Lutego r. b. 1825 o godzinie 10 przed południem w Krakowie w Sukiennicach, sprzedany zostanie przez publiczną licytacyą w drodze exekucyi Sądowey duży Zegar stołowy, Lustro duże, gdzie oraz Zegar Wieżowy, czyli Korytarzowy sprzedany będzie. — W Krakowie dnia 14 Lutego 1825.

Jacek Kawecki, Kom: Sąd:

☞ *Nowy transport Sreber w naypięknieyszym kształcie, Kamizelek Aksamitnych, Czerkassów Niderlandskich, (Damo des Dammes) tudzież ozdobnych Lamp Astralnych nadszedł do Handlu pod znakiem Kollos Rodyiski, z któremi ma honor polecić się łaskawey pamięci Szanowney Publiczności.*

J. K. Piechocki.

Do Domu pod Nrem 26 w Kleparzu P. Józefa Nentskiego przybyli Rossyianie z miasta Moskwy z Kawiorem w dwóch gatunkach, to iest prassowanym i nie, i Bullionym, których towarów w upodobaney ilości odtąd każdego dnia dostać można.

W Imieniu Rządu Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,

Wydał Wyrok następuiący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału I. Instancyi Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, Dnia Trzydziestego pierwszego Stycznia w Poniedziałek. Tysiąc Osmset Dwudziestego Piątego Roku.

Obecni WYDZIAŁ PIERWSZY,
Mąkolski Prezes. Chwalibogowski Prokurator.
Nowicki Sędzia.
Habowski Assessor,
Kuliczkowski Pisarz.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Rezolwuiąc Notę Piotra Steinkellera Kupca i Obywatela Kraiu tuteyszego w dniu dzisieyszym do Sądu swego wniesioną, względem ogłoszenia upadłości w handlu Kupca Franciszka Buchelt, z powodu Wexlu przez Franciszka Schoecnthan w Mieście Steyr do wypłaty na Franciszka Buchelt, w kwocie 192 Zł. R. 28 Xr. w Cwancygieracn trassowanego, a przez tegoż Franciszka Buchelt dnia 25 Czerwca 1824 r. z terminem wypłaty za cztery tygodnie zaakceptowanego, w Proteście zaś w Dniu 26 Stycznia r. b. za pośrednictwem u Notaryusza Publicznego Antoniego Matakiewicza zdziałanym, oświadczenie Franciszka Buchelt niemożność wypłaty tego długu obeymuiącym odmówionego.

Zważywszy, iż Piotr Steinkeller niewypłacalność Franciszka Buchelt, tak złożonym Wexlem iako i protestem zdziałanym, dostatecznie usprawiedliwia, z którego względu tenże w stosunku Art: 1. 13. i 18. Ks. III. Kod: Handl: za upadłego ogłoszonym, a w skutku tego przyłożenie pieczęci na Maiątku Jego, oraz Osoba upadłego zabespieczoną, tudzież dalsze rozporządzenie wydanem bydź winno, Z tych przyczyn,

TRYBUNAŁ

Franciszka Buchelt tu w Krakowie pod L. 452 mieszkaiącego, Kupca towarów Norembergskich i innych za upadłego w maiątku ogłasza, czas zaczęcia się tey upadłości z dniem 20 Stycznia r. b. iako daty Protestu uznaie, przyłożenie Pieczęci na maiątku upadłego, rozporządza, i o uskutecznienie tego, Sąd Pokoiu Miasta Krakowa Wydziału Igo wzywa, Sędzią Kommissarzem Habowskiego Assessora Trybunału swego, a Kuratorami upadłości tey Piotra Steinkellera i Wincentego Kirchmaiera Kupców mianuie. Osobę upadłego Franciszka Buchelt przez dodanie mu Straży Policyiney, zabezpieczoną mieć chce i uskutecznienie tego Policyi pośredniey poleca, z resztą ustanowienie wpi u zawiesza. Mocą ninieyszego Wyroku pod tymczasową Exekucyą zapadłego, którego wywieszenie w Izbie Audyencyonalney Trybunału swego, oraz podanie do Gazet Kraiowych postanowia, (podpisano) *Mąkolski*, *Kuliczkowski* Pisarz.

Zalecamy i Rozkazuiemy wszystkim Komornikom, od którychby się tego domagano, aby niniejszy Wyrok wyexekwowali i Prokuratorom, aby tego dopilnowali, Kommendantom i Urzędnikom Siły Zbroyney, aby w razie potrzeby gdy o to prawnie wezwanemi będą, pomocy dodali. (pod:) *Mąkolski*, *Kuliczkowski* Pisarz.

Zgodność niniejszego Głównego wyciągu z Wyrokiem oryginalnym świadczę. *Kuliczkowski* Pisarz Tryb:

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego

Ponieważ sprzedarz prawem dziedzictwa Dóbr Zagorzan publicznemi obwieszczeniami na dzień 1 Czerwca 1824 r. oznaczona do skutku nieprzyszła też same przeto dobra Zagorzany w Obwodzie Stopnickim Woiewództwie tuteyszym pomiędzy Miastem Stopnicą, a Pacanowem milę iedną od Wisły odległe leżące pierwotnie przez Rząd Cesarsko-Austryiacki W. Purkowskiemu sprzedane, a w teraźnieyszym W. Goczałkowskiego posiadaniu będące, stosownie do osnowy Artyk: 4 postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 8 Stycznia 1818 r. i Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Skarbu z datty 15 Lipca 1824 Nr. 41 337, tudzież z datty 7 Października 1824 Nr. 60,694 zapadłych, iako w zupełności z szacunku swego niewypłacaiące się i tym samym nietylko w tym celu nawet w prowizyiach i podatkach Skarbowi publicznemu zadłużone, na sprzedarz przez publiczną licytacyią w dziedziczne prawem własności posiadanie ze szkodą i na ryzyko d. tychczasowego posiadacza niniejszym powtórnie ze zmnieyszeniem o 1/4 część, szacunku

ku ogłasza i tym celem każdego Dóbr rzeczonych nabycia chęć maiącego na dzień 20 Kwietnia r. b. godzinę 9tą ranną iako termnie tu w Biorze Kommissyi Woiewodzkiey odbyć się maiącey Licytacyi w Vadium poniżey oznaczone opatrzonego wzywa. Do którey to Licytacyi głównieysze warunki następnie się stanowią:

1mo Na pretium fisci, czyli cenę do pierwszego przyszłey licytacyi wywołania bierze się summa w grubey Kassowey monecie Złp. 43.853 gr. 1 szeląg 1, to iest szacunek Dóbr sprzedaiących się o 1/3 część zmnieyszony od summy 65.779 gr. 17 kontraktem kupna i sprzedarzy z Rządem Cesarsko Austryiackim oznaczoney.

2do Każden przystępuiący do licytacyi obowiązanym iest złożyć w gotowiźnie na vadium 1/10 część summy powyżey w ilości i gatunku monet, wymienioney, a to na bezpieczeństwo dotrzymania warunkow licytacyi.

3tio Utrzymuiącemu się przy licytacyi a raczey naywięcey ofiaruiącemu przyznanym będzie dziedzictwo, kontrakt iednakże kupna i sprzedarzy nie prędzey zawarty zostanie, dopoki całe dzieło sprzedarzy przez wysoką Kommissyią Rządową Przychodow i Skarbu zatwierdzonym niebędzie, dla czego po dopełnieniu warunkow Licytacyi, następnie zawrzeć się maiącego Kontraktu przez plus offerenta oddanie Dobr w posiadanie nastąpi, pomimo przecież tego

4to Datta podpisu i zamknięcie protokułu licytacyynego, plus offerenta w zupełności. Rząd zaś w całkowitey formie zawarcie Urzędowego Kontraktu obowiązuie, z kąd wypływa. iż niedotrzymuiący warunków licytacyi utraca nietylko całkowite Vadium. ale nadto na nowo z iego szkodą i resico odbydź się maiącey licytacyi wszelki niedobor względnie pierwszey offerty wynikaiący na całym iego maiątku poszukiwanym będzie.

5to Naywięcey ofiaruiący zaraz po zamknięciu protokołu licytacyynego obowiązanym iest złożyć w Kassie Główney Woiewodzkiey tuteyszey.

a)	Resztuiącego szacunku Dóbr w summie . .	Złp.	14.659	gr. 11.
b)	Prowizyi zaległey a po dzień ostatni Grudnia 1824 roku wyrachowaney	—	10,257	— 8.
c)	Podatków zaległych po rok 1814/15	—	710	— 1.
d)	Podobnież od r. 1815/16 po koniec Grudnia 1824 roku zalegaiących	—	2488	— —
	Razem	Złp:	28,114	— 20

Że iednak do powyższey Summy dalszy procent od dnia 1 Stycznia 1825 r. do dnia wniesienia kapitału Skarbowi należy się, takowy przeto swego czasu w przypadaiącey kwocie doliczonym zostanie. Liweranek zas w 1/3 części zawieszony iako i zaspokoienie tych podatków dworskich ktoreby ieszcze od dnia 1 Stycznia 1825 r. zalegać mogły do przyszłego nabywcy należeć będzie iak i nakoniec wypłacenie resztuiącey Summy dotychczasowemu posiadaczowi iaka się od zupełnego Skarbu publicznego zaspokoienia w stosunku przez Licytacyą podniesioney ceny Dobr okaże.

6to. Dobra te w stosunku dopełnionych przez przyszłego nabywcę warunkow tak protokułu Licytacyi iako i Kontraktu oddane będą w posiadanie przyszłemu Dziedzicowi w tych samych granicach z temiż samemi użytkami i ciężarami iak ie dziś W. Goczałkowski wedle Kontraktu z Rządem Cesarsko-Austryackim zawartym posiada.

7mo Koszta wszelkie sprzedarzy Dóbr tych dotyczące się iako to: ogłoszenie licytacyi, zawieranie kontraktu i nakoniec intromissyia do przyszłego posiadacza należeć będą. — To więc co iuż w tey mierze przez Skarb wyłożonym zostało zwrócić obowiązanym iest. Nakoniec o dalszych warunkach każdemu chęć licytowania maiącemu przekonania się w Biórach Kommissyi tuteyszey zapewnia się wolność.

W Kielcach d. 20 Stycznia 1825 r.

Radca Stanu Prezes
(podpisano) *Wielogłowski.*
Sekretarz Jeneralny
(podpisano) *Zamoyski.*